

รายงานสถานการณ์และการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหมอกควัน
ด้านการแพทย์และสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดพะเยา ปีงบประมาณ พ.ศ.2560
(สัปดาห์ที่ 1 : 1 – 7 มกราคม 2560)

1. ความครอบคลุมของการรายงาน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา รวบรวมข้อมูลจากระบบการเฝ้าระวังผลกระทบต่อด้านสุขภาพจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดพะเยา จากเว็บไซต์กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง สำนักป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่ ในสัปดาห์ที่ 1 (ระหว่างวันที่ 1 - 7 มกราคม 2560) ได้รับรายงานจากโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดพะเยา จำนวน 7 แห่ง คิดเป็นความครอบคลุมของการรายงาน ร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาแยกรายโรงพยาบาลพบว่า โรงพยาบาลทุกแห่ง รายงานจำนวนผู้ป่วยครบถ้วนทุกวัน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความครอบคลุมของการรายงานการเฝ้าระวังผลกระทบต่อด้านสุขภาพจากปัญหาหมอกควัน ในจังหวัดพะเยา สัปดาห์ที่ 1 (1 – 7 มกราคม 2560)

โรงพยาบาล	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4	
	จำนวนวัน รายงาน	ร้อยละ	จำนวนวัน รายงาน	ร้อยละ	จำนวนวัน รายงาน	ร้อยละ	จำนวนวัน รายงาน	ร้อยละ
รพ.พะเยา	7	100.0						
รพ.จุน	7	100.0						
รพ.เชียงคำ	7	100.0						
รพ.เชียงม่วน	7	100.0						
รพ.ดอกคำใต้	7	100.0						
รพ.ปง	7	100.0						
รพ.แม่ใจ	7	100.0						

ที่มา: โรงพยาบาลทั่วไป/ชุมชน ในจังหวัดพะเยา ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2560

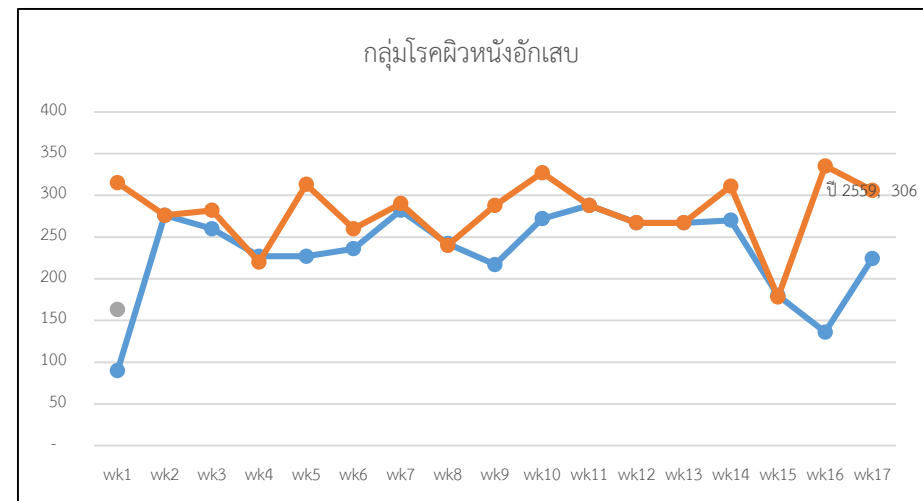
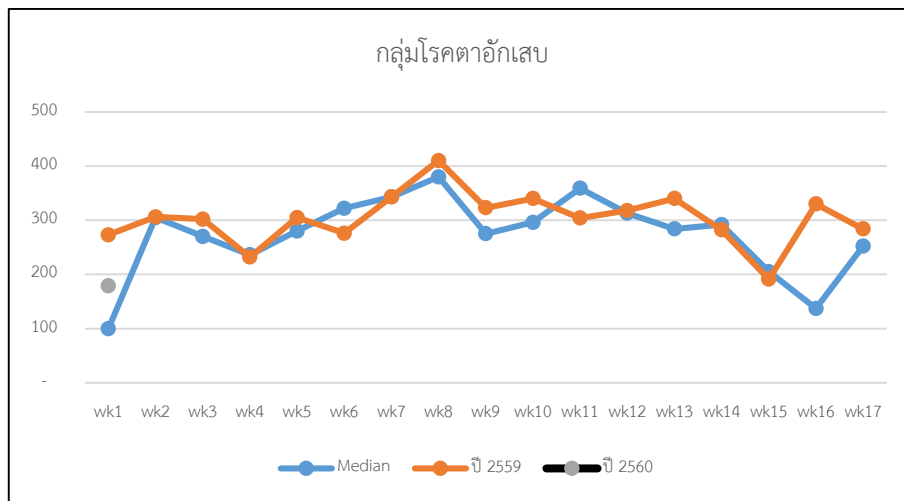
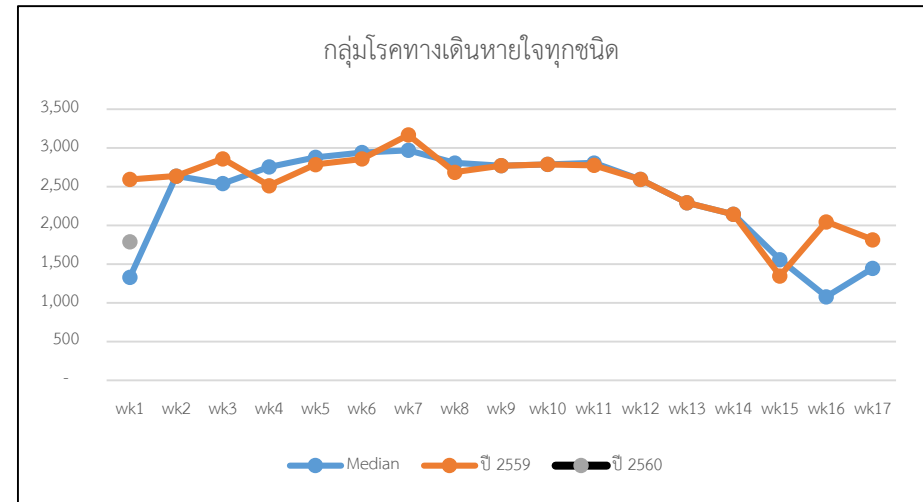
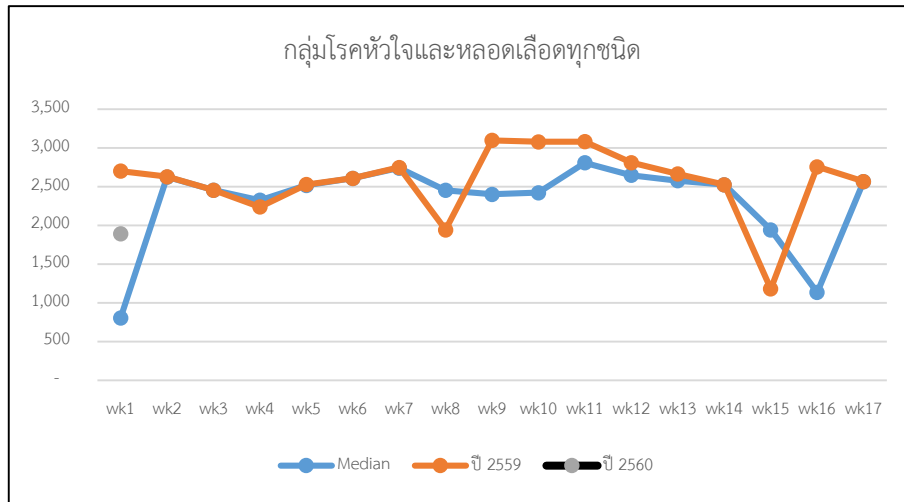
2. การเฝ้าระวังผลกระทบด้านสุขภาพจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดพะเยา สัปดาห์ที่ 1 (ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560)

ในสัปดาห์ที่ 1 ปี พ.ศ.2560 (1 – 7 มกราคม 2560) มีข้อมูลรายงานการเฝ้าระวังผลกระทบด้านสุขภาพฯ ใน 4 กลุ่มโรค จำนวนทั้งสิ้น 4,021 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 833.12 ต่อประชากรแสนคน กลุ่มโรคที่มีรายงานสูงสุด ได้แก่ กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือดทุกชนิด จำนวน 1,892 คน คิดเป็นอัตราป่วย 392.01 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาได้แก่ กลุ่มโรคทางเดินหายใจทุกชนิด จำนวน 1,787 คน คิดเป็นอัตราป่วย 370.25 ต่อประชากรแสนคน โรงพยาบาลที่มีอัตราป่วยของผู้ป่วยที่รายงานสูงสุด ได้แก่ โรงพยาบาลเชียงใหม่ อัตราป่วย 1,512.68 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ โรงพยาบาลปง และโรงพยาบาลแม่ใจ อัตราป่วย 1,119.42 และ 1,043.85 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

สรุปข้อมูลการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควันในภาพรวมพื้นที่จังหวัดพะเยา (รูปที่ 1 และ ตารางที่ 2) พบว่า

- ✚ กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือดทุกชนิด สัปดาห์นี้มีผู้ป่วย จำนวน 1,892 ราย อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนในภาพรวมเท่ากับ 392.01 ต่อประชากรแสนคน น้อยกว่าสัปดาห์เดียวกันในปี 2559 และมากกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี โดยมีอัตราป่วยสูงสุดที่ รพ.เชียงใหม่ (819.37)
- ✚ กลุ่มโรคทางเดินหายใจทุกชนิด สัปดาห์นี้มีผู้ป่วยจำนวน 1,787 ราย อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ในภาพรวมเท่ากับ 370.25 น้อยกว่าสัปดาห์เดียวกันในปี 2559 และมากกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี โดยมีอัตราป่วยสูงสุดที่ รพ.เชียงใหม่ (588.27)
- ✚ กลุ่มโรคตาอักเสบ สัปดาห์นี้มีผู้ป่วยจำนวน 179 ราย อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนในภาพรวมเท่ากับ 37.09 น้อยกว่าสัปดาห์เดียวกันในปี 2559 และมากกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี โดยมีอัตราป่วยสูงสุดที่ รพ.เชียงคำ (69.53)
- ✚ กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ สัปดาห์นี้มีผู้ป่วยจำนวน 163 ราย อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนในภาพรวมเท่ากับ 33.77 น้อยกว่าสัปดาห์เดียวกันในปี 2559 และมากกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี โดยมีอัตราป่วยสูงสุดที่ รพ.ปง (69.85)

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยกลุ่มโรคที่เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดพะเยา สัปดาห์ที่ 1 (ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560)
 จำแนกรายสัปดาห์ ปี พ.ศ.2560 เปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ.2559 และค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559)

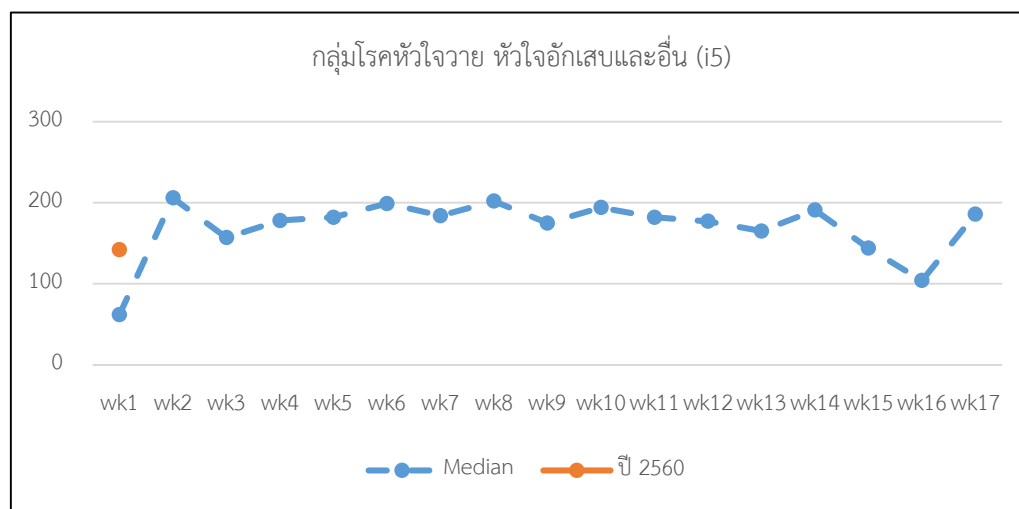
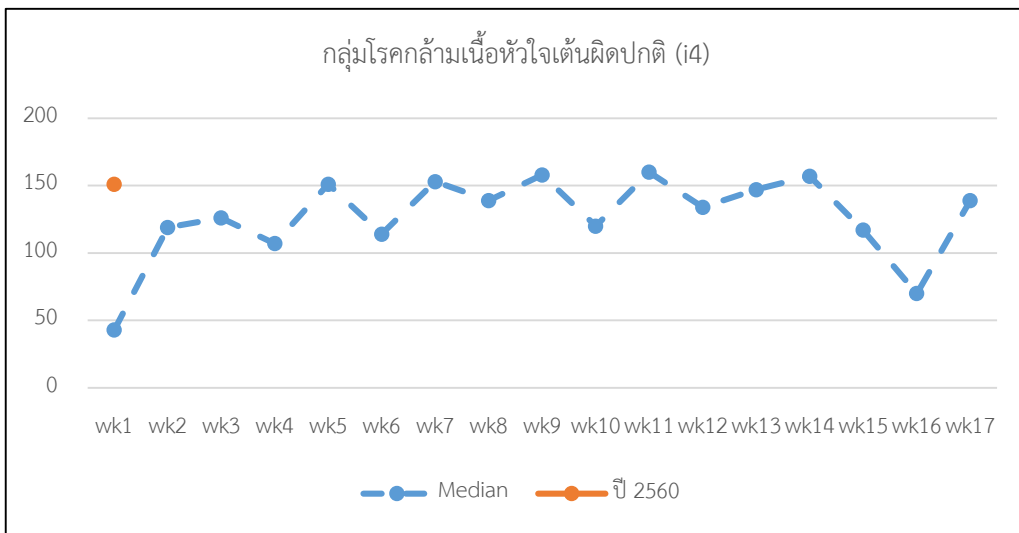
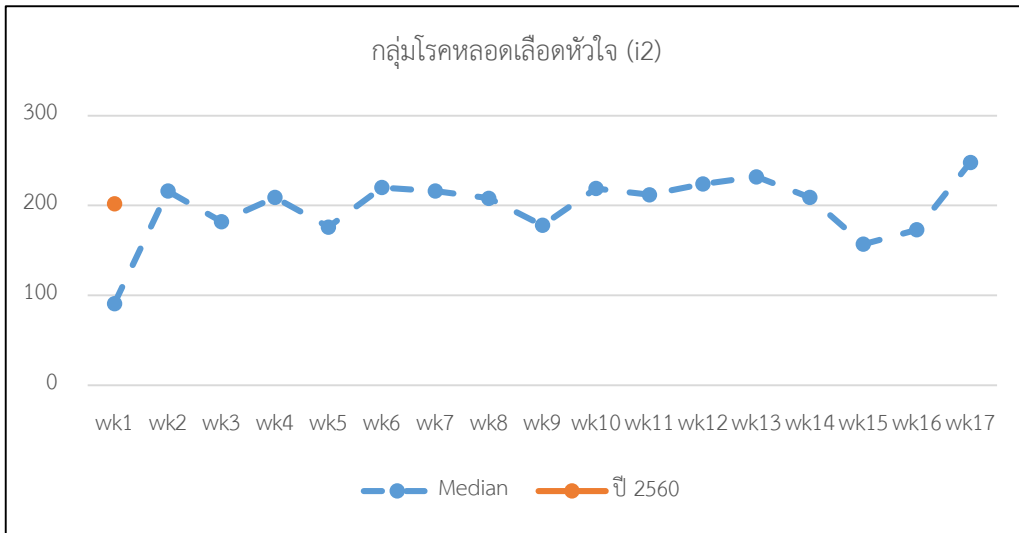
ที่มา : โรงพยาบาลทั่วไป/ชุมชน ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2560

ตารางที่ 2 จำนวนและอัตราป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดพะเยา ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๐ (ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560)

กลุ่มโรค	รพ.พะเยา		รพ.จุน		รพ.เชียงคำ		รพ.เชียงม่วน		รพ.ดอกคำใต้		รพ.ปง		รพ.แม่ใจ		รวม	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
1. กลุ่มโรคตาอักเสบ (H10-H19.8)	41	28.02	10	19.88	76	69.53	8	42.02	23	32.67	14	26.43	7	20.41	179	37.09
2. กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือดทุกชนิด (I00-I99)	117	79.96	191	379.66	546	499.51	156	819.37	306	434.63	347	655.04	229	667.72	1,892	392.01
กลุ่มโรคหลอดเลือดหัวใจ (I20-I28.9)	22	15.04	12	23.85	102	93.31	14	73.53	19	26.99	18	33.98	15	43.74	202	41.85
กลุ่มโรคกล้ามเนื้อหัวใจเต้นผิดปกติ (I40-I49.9)	5	3.42	13	25.84	81	74.10	8	42.02	13	18.46	21	39.64	10	29.16	151	31.29
กลุ่มโรคหัวใจวาย หัวใจอักเสบและอื่นๆ (I50-I52.8)	16	10.94	19	37.77	49	44.83	8	42.02	18	25.57	19	35.87	13	37.91	142	29.42
3. กลุ่มโรคทางเดินหายใจทุกชนิด (J00-J99.8)	514	351.30	232	461.16	396	362.28	112	588.27	227	322.42	195	368.11	111	323.65	1,787	370.25
กลุ่มโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน (J00-J06.9)	237	161.98	129	256.42	207	189.37	60	315.14	134	190.33	113	213.31	66	192.44	946	196.00
กลุ่มโรคปอดบวม (J10-J18.9)	17	11.62	1	1.99	23	21.04	8	42.02	10	14.20	4	7.55	6	17.49	69	14.30
กลุ่มโรคหลอดลมอักเสบ (J20-J22)	38	25.97	8	15.90	27	24.70	9	47.27	14	19.88	21	39.64	11	32.07	128	26.52
กลุ่มภูมิแพ้ (J30-J39.9)	55	37.59	6	11.93	37	33.85	2	10.50	16	22.73	16	30.20	7	20.41	139	28.80
กลุ่มหอบหืดและ COPD (J40-J47)	164	112.09	88	174.92	100	91.48	37	194.34	57	80.96	29	54.74	17	49.57	492	101.94
4. กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ (L20-L29.9, L30-L30.9)	43	29.39	14	27.83	19	17.38	12	63.03	27	38.35	37	69.85	11	32.07	163	33.77
โรคผิวหนังอักเสบ (L2)	22	15.04	3	5.96	5	4.57	4	21.01	11	15.62	20	37.75	4	11.66	69	14.30
โรคผิวหนังอักเสบ (L3)	21	14.35	11	21.87	14	12.81	8	42.02	16	22.73	17	32.09	7	20.41	94	19.48
รวม 4 กลุ่มโรค	715	488.67	447	888.53	1,037	948.70	288	1,512.68	583	828.07	593	1,119.42	358	1,043.85	4,021	833.12

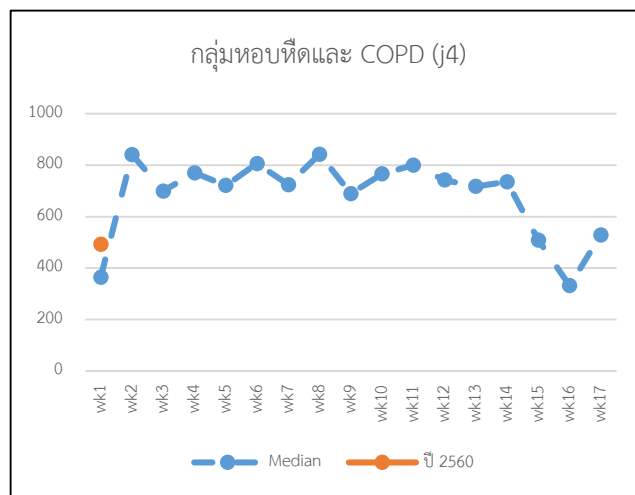
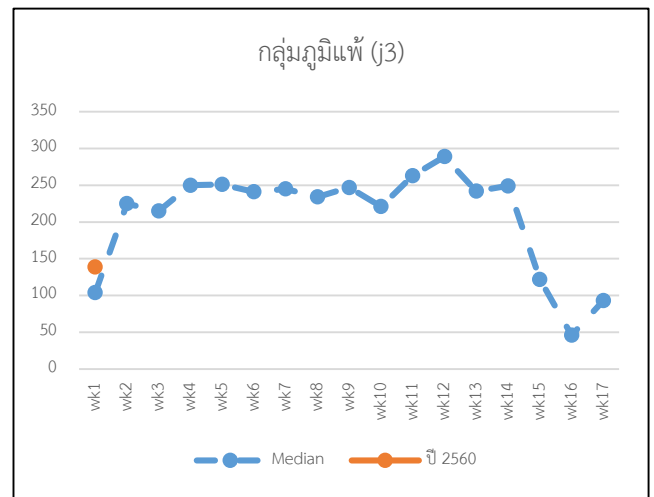
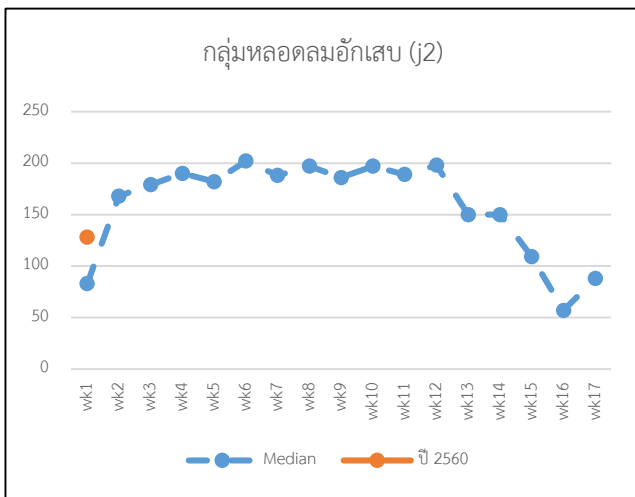
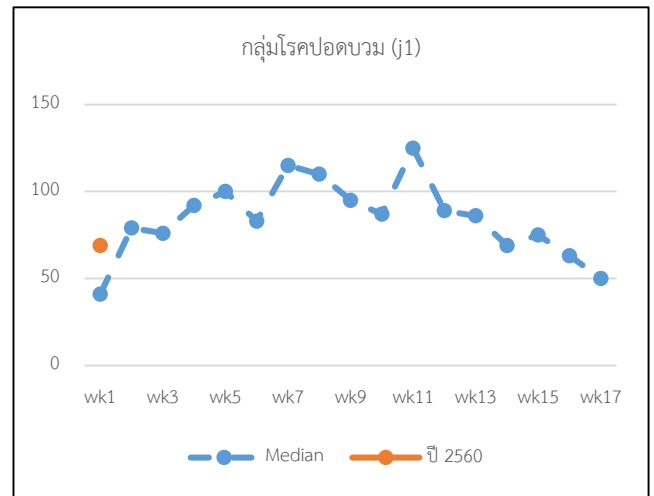
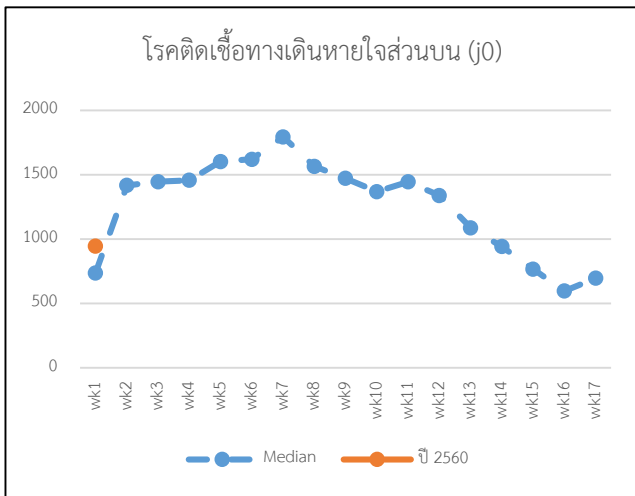
ที่มา : โรงพยาบาลทั่วไป/ชุมชน ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2560

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคหัวใจทุกชนิด ที่เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดพะเยา สัปดาห์ที่ 1 (ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560) จำแนกรายสัปดาห์ ปี 2560 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559)

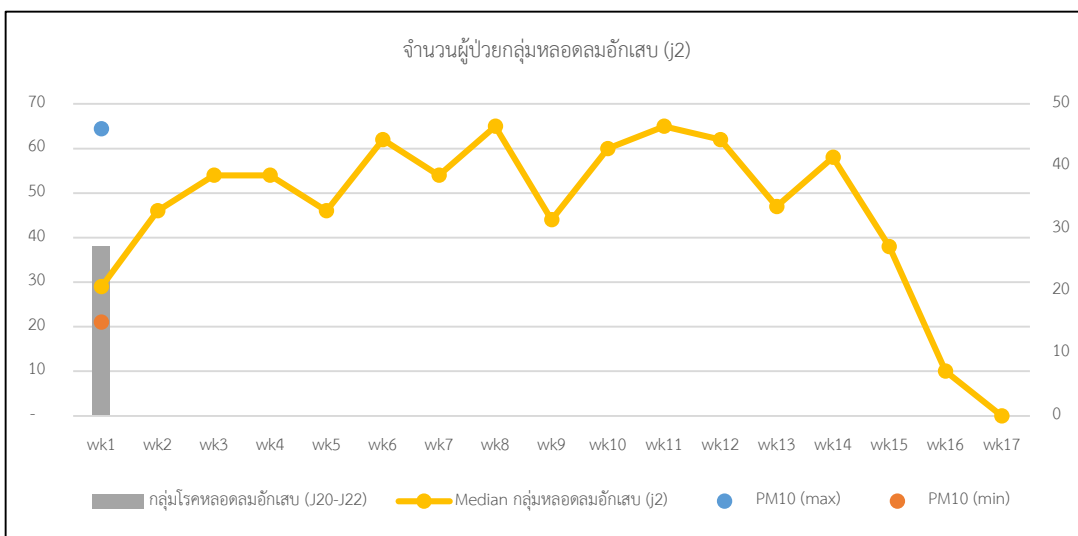
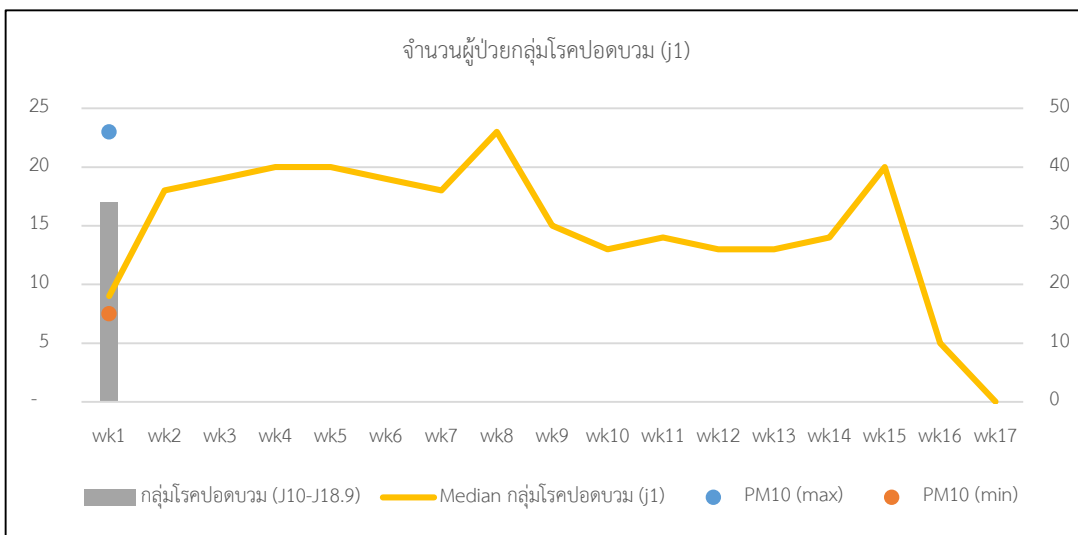
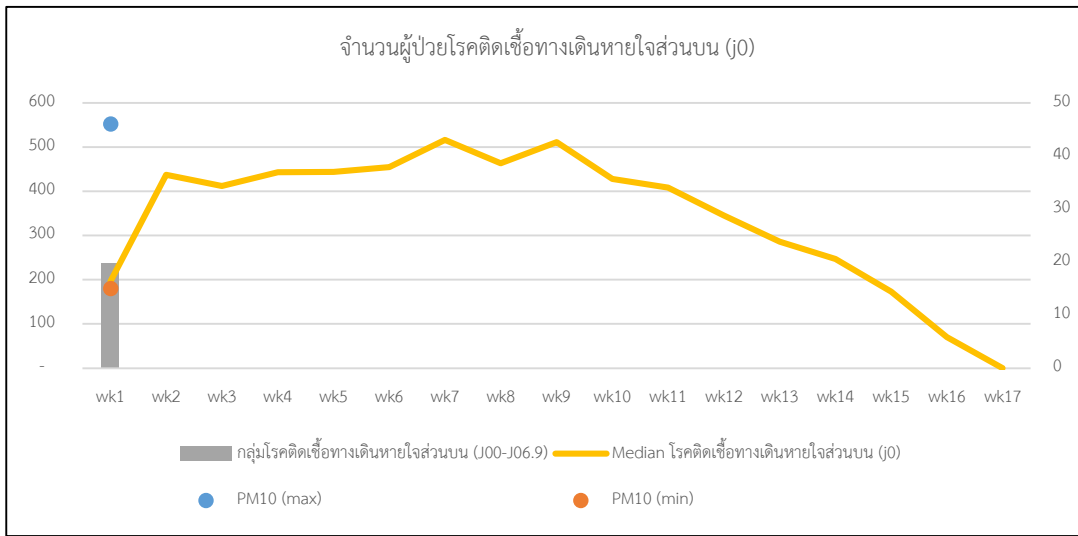
ที่มา : โรงพยาบาลทั่วไป/ชุมชน ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2560

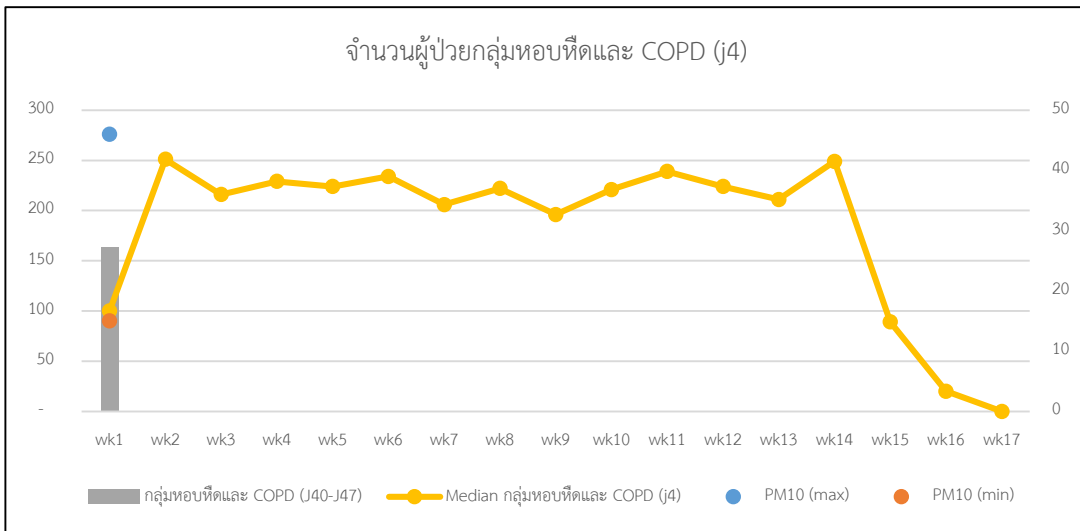
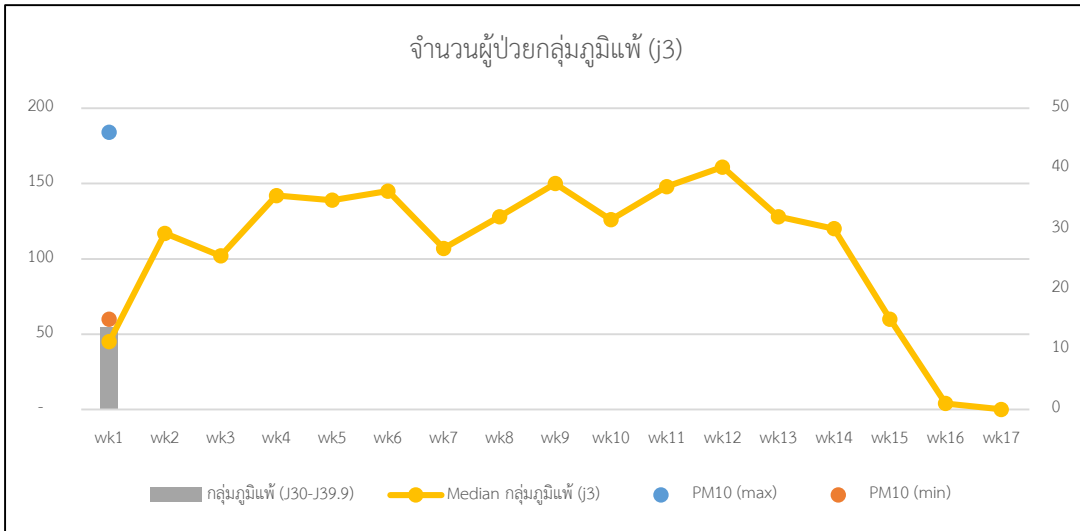
รูปที่ 3 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจทุกชนิด ที่เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดพะเยา สัปดาห์ที่ 1 (ระหว่างวันที่ 1 - 7 มกราคม 2560) จำแนกรายสัปดาห์ ปี 2560 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี (2557 - 2559)

ที่มา : โรงพยาบาลทั่วไป/ชุมชน ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2560

รูปที่ 4 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจทุกชนิดที่เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควันในพื้นที่ อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา จำแนกรายสัปดาห์ ปี 2560 เปรียบเทียบกับปริมาณฝุ่นละออง (PM10) สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ ต.เวียง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา และค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559)

3. สถานการณ์มลพิษทางอากาศ

จากข้อมูลการเฝ้าระวังฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM10) ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดพะเยา จากจุดตรวจวัดตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560 พบว่า มีค่า PM10 อยู่ระหว่าง 15 – 46 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (ค่ามาตรฐานเท่ากับ 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) โดยมีค่าสูงสุดเท่ากับ 46 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรในวันที่ 1 มกราคม 2560 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน* (PM10) ณ เวลา 09.00 น. ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560

สถานี/วันที่	1 ม.ค.	2 ม.ค.	3 ม.ค.	4 ม.ค.	5 ม.ค.	6 ม.ค.	7 ม.ค.
ต.เวียง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	46	29	26	24	21	15	17

*หน่วยไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.)

จากการติดตามค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดพะเยา จุดตรวจวัดตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560 พบว่า มีค่าดัชนีคุณภาพอากาศอยู่ระหว่าง 19 – 54 โดยมีค่า AQI สูงสุด เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2560 เท่ากับ 54 (ค่ามาตรฐานเท่ากับ 100) ค่าคุณภาพอากาศโดยรวมอยู่ในระดับเกณฑ์ดี (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ระหว่างวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560

สถานี/วันที่	1 ม.ค.	2 ม.ค.	3 ม.ค.	4 ม.ค.	5 ม.ค.	6 ม.ค.	7 ม.ค.
ต.เวียง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	54	39	33	30	26	19	21

หมายเหตุ AQI (Air Quality Index) หมายถึง ค่าดัชนีคุณภาพอากาศในประเทศไทยคำนวณโดยเทียบกับมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของสารมลพิษทางอากาศ 5 ประเภท ได้แก่ ก๊าซโอโซน (O₃) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) เฉลี่ย 24 ชั่วโมงและฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM10) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง

4. การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านการแพทย์และสาธารณสุข

ได้ดำเนินการในระยะเกิดภาวะหมอกควันตามแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข : กรณีภาวะหมอกควัน ปีงบประมาณ 2560 รายละเอียดดังนี้

4.1 ด้านการบริหารจัดการ

✚ จัดเตรียมระบบกลไกและแผนปฏิบัติการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านการแพทย์และสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

4.2 ด้านประเมินสถานการณ์/ยุทธศาสตร์

✚ จัดทำระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยที่อาจได้รับผลกระทบจากหมอกควัน ใน 4 กลุ่มโรคสำคัญ ประกอบด้วย กลุ่มโรคทางเดินหายใจ กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือดทุกชนิด กลุ่มโรคตาอักเสบ และกลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ

✚ สรุปรายงานสถานการณ์หมอกควันและการดำเนินการเฝ้าระวังและแก้ไขผลกระทบด้านสุขภาพจากหมอกควันพื้นที่จังหวัดพะเยา รายสัปดาห์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เริ่มสัปดาห์แรก ในวันที่ 1 – 7 มกราคม 2560

✚ เข้าร่วมประชุมทบทวนแนวทางการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควัน พื้นที่ภาคเหนือตอนบน ครั้งที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 ณ ห้องประชุมพระศกดิ์ศีลยาวุธ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่

✚ เข้าร่วมประชุมชี้แจงโปรแกรมระบบเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควัน เวอร์ชันใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559 ณ ห้องประชุมพระศกดิ์ศีลยาวุธ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่

✚ ดำเนินการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาหมอกควันใน 4 กลุ่มโรค คือ กลุ่มโรคทางเดินหายใจ กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือด กลุ่มโรคตาอักเสบ และกลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ ระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน 2560 และจัดทำรายงานรายประจำสัปดาห์

✚ ติดตามสถานการณ์ค่าฝุ่นละออง (PM10) และดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ในพื้นที่จังหวัดพะเยา จากกรมควบคุมมลพิษ ระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน 2560 และจัดทำรายงานรายสัปดาห์

4.3 ด้านปฏิบัติการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค

✚ จัดเตรียมทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) เพื่อสนับสนุนการสอบสวนกรณีเหตุการณ์ผิดปกติที่สงสัยเกี่ยวข้องกับหมอกควัน

4.4 ด้านส่งกำลังบำรุง (Logistics support)

✚ จัดเตรียมตรวจเช็คจำนวนหน้ากากอนามัย

✚ ขอรับการสนับสนุนด้าน logistics ได้แก่ หน้ากากอนามัย เพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมป้องกันผลกระทบทางสุขภาพจากปัญหาหมอกควัน จากสำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน จำนวน 30,000 ชิ้น

✚ สนับสนุนหน้ากากอนามัยแก่หน่วยบริการสาธารณสุข (รพ.สต./สสช.) ดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนหน้ากากอนามัยที่แจกจ่ายให้กับหน่วยบริการสาธารณสุข (รพ.สต./สสข)

อำเภอ	จำนวนหน้ากากอนามัย (ชิ้น)
เมืองพะเยา	2,250
จุน	1,350
เชียงคำ	2,850
เชียงม่วน	1,200
ดอกคำใต้	2,400
ปง	2,850
แม่ใจ	1,650
กุชวาง	1,200
ภูกามยาว	750
รวม	16,500

รายงานโดย กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา